

Рівненський державний гуманітарний університет
Рівненський інститут слов'янознавства
Київського славістичного університету

СЛОВ'ЯНСЬКИЙ ВІСНИК

Збірник наукових праць

Випуск 18

Серія «Історичні та політичні науки»

Наукова редакція:

доктор політичних наук, професор Б. М. Юськів

Рівне – 2014

Рецензенти: Фісанов Володимир Петрович – доктор історичних наук, професор;
Федуняк Сергій Георгійович – доктор політичних наук, професор.

Редакційна колегія серії „Історичні та політичні науки“:

Головний редактор: Юськів Богдан Миколайович – доктор політичних наук, професор;

Заступ. головного редактора: Тихомирова Євгенія Борисівна – доктор політичних наук, професор;
Троян Сергій Станіславович – доктор історичних наук, професор;

Відповідальний секретар: Парфенюк Володимир Миколайович – кандидат політичних наук, доцент.

Члени редколегії: Алексеев Юрій Миколайович – доктор історичних наук, професор;
Льюшин Ігор Іванович – доктор історичних наук, професор;
Киридон Алла Миколаївна – доктор історичних наук, професор;
Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор;
Стоколос Надія Георгіївна – доктор історичних наук, професор;
Швецова-Водка Галина Миколаївна – доктор історичних наук, професор;
Шелюк Людмила Олександрівна – кандидат історичних наук, доцент;
Гон Максим Мойсейович – доктор політичних наук, професор;
Ткач Олег Іванович – доктор політичних наук, професор;
Федуняк Сергій Георгійович – доктор політичних наук, професор;
Шугаєва Людмила Михайлівна – доктор філософських наук, професор;
Юрченко Сергій Васильович – доктор політичних наук, професор.

Друкується за ухвалою вчених рад Рівненського інституту слов'янознавства Київського славістичного університету (протокол №6 від 11 січня 2014 р.) і Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №6 від 12 січня 2014 р.).

Співзасновники: Рівненський державний гуманітарний університет, Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету.

Регістраційне свідоцтво наукового збірника №4757, серія KB від 22.12.2000 р.

Збірник затверджено постановою президії ВАК України як фахове наукове видання з історичних та політичних наук, протокол №1-05/3 від 14 квітня 2010 р.

Слов'янський вісник: збірник наукових праць. Серія „Історичні та політичні науки“ / Рівненський державний гуманітарний університет, Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету. – Випуск 18 – Рівне, 2014. – 196 с.

У збірнику висвітлюються питання всесвітньої історії, історії та політики слов'янських країн, міжнародних відносин і політичного життя. Важлива увага приділена проблемам української історії та політики, що осмислюються як у контексті розвитку інших слов'янських народів, так і в загальноцивілізаційному руслі.

Видання розраховане на науковців, викладачів, а також усіх, хто цікавиться проблемами всесвітньої та української історії, політології та міжнародних відносин.

ЗМІСТ

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ	6
Безаров О. Т. НАРОДНИЦЬКИЙ СОЦІАЛІЗМ І ПРОБЛЕМА ІДЕНТИЧНОСТІ РОСІЙСЬКО-ЄВРЕЙСЬКОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ В РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ У 70-х – 80-х РОКАХ ХІХ СТОЛІТТЯ	6
Вознюк О. М. ІДЕОЛОГІЧНО-ПРОПАГАНДИСТСЬКА СКЛАДОВА «РАДЯНІЗАЦІЇ» КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ (1939-1941 рр.)	12
Гальченко В. ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ ПРОТЕСТІВ НА ВІДНОСИНИ МІЖ КРАЇНАМИ ЗАХОДУ ТА БЛИЗЬКОГО СХОДУ	15
Герзанич К. Ю. УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІ ПОЛІТИЧНІ ВІДНОСИНИ В ПЕРІОД ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ	18
Головчук О. В. АКУМУЛЮВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ ДОВІРИ І ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ ЗАСОБАМИ ТЕЛЕБАЧЕННЯ	23
Даниленко С. І. СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК КОМУНІКАТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПОЛІТИЧНОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ 2013 РОКУ)	26
Докаш О. Ю. ІДЕОЛОГІЧНА СКЛАДОВА УТВЕРДЖЕННЯ НОВОЇ МОДЕЛІ ПОЛІТИЧНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ (1939-1941 рр.)	31
Закіров М. Б. НАРОД, ВЛАДА І ДЕМОКРАТІЯ У ПОЛІТИЧНІЙ ТЕОРІЇ Г.П. ФЕДОТОВА	36
Кіянка І. Б. АНАЛІЗ ПОПУЛІСТСЬКИХ ГАСЕЛ У ВИБОРЧІЙ КАМПАНІЇ 2012 РОКУ: УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ 40	40
Коваленко А. О. ПРЕДСТАВНИЦТВО ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯН ЯК ОСНОВНА ФУНКЦІЯ ПРЕДСТАВНИЦЬКИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ	45
Крет О. В. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ДОСТУПУ ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА РЕГІОНАЛЬНИХ РІВНЯХ В УКРАЇНІ	51
Крет Р. М. СТАНОВЛЕННЯ СОЮЗНОЇ ДЕРЖАВИ БІЛОРУСІ І РОСІЇ: РЕАЛІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ	56
Мальована Ю. Г. СИМВОЛІЧНИЙ ВИМІР МОДЕРНІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	59

О. В. Крет

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ДОСТУПУ ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА РЕГІОНАЛЬНИХ РІВНЯХ В УКРАЇНІ*(Крет Ольга Віталіївна – кандидат політичних наук, доцент кафедри документальних комунікацій Рівненського державного гуманітарного університету).**У статті визначаються особливості доступу до публічної інформації в Україні та аналізується стан регламентації даного доступу в окремих регіонах України.**Ключові слова:* публічна інформація, закон, розпорядження, регіон.**О. В. Крет. Нормативно-правовая регламентация доступа к публичной информации на региональных уровнях в Украине***В статье определяются особенности доступа к публичной информации в Украине и анализируется процесс регламентации данного доступа в отдельных регионах Украины.**Ключевые слова:* публичная информация, закон, распоряжение, регион.**O. V. Kret. Normative-legal regulation of access to public information at the regional level in Ukraine***The article defines the features of access to public information in Ukraine and analyzes the process of regulation of this access in different regions of Ukraine.**Key words:* public information, law, order, region.

Постановка наукової проблеми та її значення. Доступність інформації про діяльність суб'єктів владних повноважень є одним з головних засобів, що дозволяє здійснювати громадський контроль за діями державної влади. Забезпечення представникам засобів масової інформації та громадськості права на доступ до офіційних документів та права бути присутніми на засіданнях органів влади є гарантією політичної свободи, а також стимулює громадян до виконання обов'язків.

Аналіз останніх досліджень. Практичні аспекти особливостей доступу до інформації щодо діяльності органів державної влади та інформації, що знаходиться у їхньому розпорядженні розглядали в своїх дослідженнях такі українські науковці як В. Андрусів [1], Д. Котляр [1], Н. Климовська [2], О. Корнійчук [3]. Регіональна специфіка доступу до публічної інформації в Україні аналізувалась на основі вивчення відповідної нормативно-правової бази регіонального спрямування.

Мета та завдання дослідження полягає у виявленні особливостей забезпечення доступу громадськості до публічної інформації на регіональних рівнях в Україні та визначенні наявності нормативно-правової регламентації даного доступу в регіонах.

Право на доступ до інформації є фундаментом стабільної, розвинутої, правової держави. До процедури активного доступу до інформації про діяльність органів виконавчої влади дослідники «Центру політико-правових реформ» зараховують такі форми доступу:

- направлення громадянами запити до органів виконавчої влади про надання інформації;
- відвідування відкритих робочих засідань органів державної влади;
- доступ до відкритих архівів офіційної інформації органів виконавчої влади [1].

Повнота доступу до інформації означає, що суб'єкт доступу отримує весь обсяг інформації, якої він запитує. Своєчасність доступу до інформації передбачає отримання інформації чітко в межах строків, передбачених законодавством. Регулярність доступу до інформації означає постійну готовність зобов'язаних суб'єктів забезпечувати надання інформації запитувачам.

Комплексність доступу до інформації – це цілісність інформації яка надається і відповідність її предмету запиту або встановленим для оприлюднення певної інформації вимог. Г. Мельник зазначає, що «відкритість – основний принцип доступу до офіційної інформації. Інформація про діяльність органів влади всіх рівнів повинна бути відкритою й загальнодоступною. Значення гарантованого доступу до офіційної інформації полягає:

- у відкритості і ясності політичного володарювання;
- зниженні можливостей для корупції;
- утвердженні традиції звіту перед громадськістю [1, с 61].

Вислаид основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів. Проблема належного функціонування усіх складових механізму держави, забезпечення взаємодії органів державної влади з інститутами суспільства – це великою мірою проблема чіткої правової регламентації обігу інформації, забезпечення доступу до неї й максимальних можливостей її використання всіма суб'єктами відповідних правових відносин і, насамперед, громадянами. Не викликає сумніву той факт, що забезпечення права на доступ до публічної інформації має адміністративну природу, регулюється здебільшого нормами адміністративного права та потребує на сьогодні процедурного вдосконалення.

Ідея можливості реалізації та захисту прав і свобод людини у правовій державі лежить в основі засобів і механізмів, які мають законодавче вираження. Враховуючи значущість прав людини в забезпеченні нормальної життєдіяльності суспільства, потрібно звернути на них особливу увагу. Арсенал таких механізмів і засобів багатий та різноманітний, оскільки, проголошуючи права і свободи особистості держава бере на себе обов'язок

Їх забезпечувати не тільки правовими, а й економічними, політичними, ідеологічними, культурними процедурами. На сьогодні реальний захист прав людини, реалізація принципу законності належать до найгостріших проблем української дійсності. Така ситуація стала однією з причин підтвердження обов'язку держави щодо створення механізмів реалізації права кожного на доступ до публічної інформації в новому Законі України "Про доступ до публічної інформації" [2]

Необхідною умовою становлення ефективної демократії є валагодження системного діалогу між владою та суспільством. Комунікація між владними установами й громадськістю в жодному разі не має обмежуватися виборами та референдумами. Іншою не менш важливою формою такого діалогу є постійний зв'язок органів державної влади із громадянами задля вироблення й оцінки всіх суспільно значущих рішень. Найбільш зручним та оперативним, а отже, дедалі більш задіяним нині каналом отримання будь-якої інформації є електронна мережа Інтернет.

До безумовних переваг Інтернету перед іншими інформаційними каналами та ЗМІ слід віднести такі:

- можливість обміну великими обсягами інформації з високою швидкістю та в інтерактивному режимі;
- оперативність донесення інформації до потенційного користувача;
- технічна й фінансова доступність;
- загальна демократичність Інтернет-ресурсів.

На сьогодні у Всесвітній мережі представлені всі центральні та абсолютна більшість місцевих органів виконавчої влади України. Саме веб-сайти поступово стають одними з найпоширеніших елементів публічного «обличчя» установ та відомств і головним джерелом висвітлення їхньої діяльності. Отже, аналіз структури та змісту урядових Інтернет-ресурсів дає змогу виявити основні тенденції у роботі з реалізації положень Закону України „Про доступ до публічної інформації” [3].

З часу набуття чинності Закону України „Про доступ до публічної інформації” урядом схвалено низку підзаконних нормативно-правових актів [4]. А саме: Постанова Кабінету Міністрів України „Питання виконання Закону України „Про доступ до публічної інформації” в Секретаріаті Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органах виконавчої влади” від 25 травня 2011 року [5]; Постанова Кабінету Міністрів України „Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань доступу до інформації” від 7 вересня 2011 року [6]; Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження граничних норм витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію” від 13 липня 2011 року [7]; Постанова Кабінету Міністрів „Питання системи обліку публічної інформації” від 21 листопада 2011 року [8]; Постанова Кабінету Міністрів „Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 4 січня 2002 року „Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади” від 21 листопада 2011 року [9].

З метою забезпечення безумовного виконання Указу Президента України від 5 травня 2011 року „Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації” з реалізації конституційного права особи вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію, що знаходиться у володінні обласних державних адміністрацій західного регіону, а саме Львівської, Івано-Франківської, Тернопільської, Волинської, Рівненської, Хмельницької, Чернівецької, Закарпатської та на виконання вищезазначеної постанови у обласній державній адміністрації забезпечується оприлюднення інформації на офіційному сайті, а також створена система обліку за запитами.

Головою Львівської обласної державної адміністрації було видано розпорядження від 27 травня 2011 року „Про забезпечення виконання Закону України „Про доступ до публічної інформації” [10].

Роботу Івано-Франківської обласної державної адміністрації регламентує розпорядження голови від 31 травня 2011 року „Про затвердження Плану в організації виконання в області Указу Президента України” від 5 травня 2011 року „Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації” та розпорядження від 29 червня 2011 року „Про виконання Закону України „Про доступу до публічної інформації” в обласній державній адміністрації” [11].

В Тернопільській обласній державній адміністрації головою адміністрації було видано розпорядження від 19 травня 2011 року „Про першочергові заходи щодо забезпечення доступу до публічної інформації”, додатком до розпорядження є форма подання запиту на доступ до публічної інформації [12].

В Волинській обласній державній адміністрації існує розпорядження від 17 травня 2011 року „Про заходи щодо забезпечення доступу до публічної інформації в апараті, структурних підрозділах обласної державної адміністрації та районних державних адміністраціях” [13].

В Рівненській обласній державній адміністрації головою адміністрації ї було видано розпорядження від 24 травня 2011 року „Про забезпечення доступу до публічної інформації в облдержадміністрації” [14].

В Хмельницькій обласній державній адміністрації діє розпорядження від 26 травня 2011 року „Про затвердження Переліку відомостей, що становлять службову інформацію” та затверджено порядок складання, подання запиту на інформацію до облдержадміністрації від 8 червня 2011 року [15].

Розпорядженням голови Чернівецької ОДА від 16 грудня 2011 року „Про удосконалення заходів щодо забезпечення доступу до публічної інформації обласної державної адміністрації” в обласній державній

адміністрації визначено структурний підрозділ, відповідальний за організацію в установленому порядку доступу до публічної інформації, та розроблено „Порядок складання та подання запитів на інформацію” [16].

Публічна інформація про діяльність Закарпатської обласної державної адміністрації надається громадянам на підставі розпорядження від 2 червня 2011 року „Про заходи щодо забезпечення доступу до публічної інформації” [17]. Даним розпорядженням визначається відділ контролю апарату облдержадміністрації підрозділом, який в установленому порядку організовує доступ до публічної інформації, відповідає за попередній розгляд, опрацювання, облік, систематизацію, аналіз та контроль за своєчасним поданням відповідей на запит на інформацію та надання відповідних консультацій.

Аналізуючи стан нормативно-правового забезпечення доступу до інформації щодо діяльності органів державної влади в центральному регіоні України маємо наступну картину.

В Вінницькій обласній державній адміністрації головою було видано розпорядження від 23 травня 2011 року „Про доступ до публічної інформації” та затверджено порядок доступу до публічної інформації, розпорядником якої є обласна державна адміністрація [18].

В Дніпропетровській обласній державній адміністрації схоже розпорядження було затверджено 23 червня 2011 року „Про затвердження Порядку доступу до публічної інформації, розпорядником якої є Дніпропетровська обласна державна адміністрація” [19]. В даному документі визначається порядок доступу до публічної інформації, розпорядником якої є Дніпропетровська обласна державна адміністрація, що додається. форму запити на інформацію.

В Кіровоградській ОДА головою існує розпорядження від 9 червня 2011 року „Про виконання Закону України „Про доступ до публічної інформації” [20]. В ньому визначається план заходів з виконання Закону України „Про доступ до публічної інформації”. Також затверджено розпорядженням голови Кіровоградської обласної державної адміністрації від 9 червня 2011 року форма запити на інформацію, порядок складання та подання запитів на інформацію.

В Полтавській обласній державній адміністрації розпорядженням від 23 серпня 2011 року „Порядок подання та складання запитів на інформацію” затверджено порядок складання та подання запитів на інформацію до Полтавської обласної державної адміністрації [21].

В Черкаській обласній державній адміністрації розпорядження від 18 липня 2011 року „Про забезпечення доступу до публічної інформації в облдержадміністрації” визначає управління інформаційної політики та зв'язків із засобами масової інформації облдержадміністрації спеціальним структурним підрозділом, відповідальним за організацію доступу до публічної інформації в облдержадміністрації [22]. В документі також затверджується форма запити на інформацію та порядок складання, подання та опрацювання запитів на інформацію, що надходять до облдержадміністрації, та надання відповідей на них.

Впровадження системи доступу до публічної інформації в східному регіоні виглядає наступним чином.

В Харківській обласній державній адміністрації з метою встановлення єдиного порядку опрацювання запитів на публічну інформацію, забезпечення прозорості та відкритості в діяльності облдержадміністрації, реалізації права кожного на доступ до публічної інформації, нормативно-правову базу щодо забезпечення доступу до інформації складають: розпорядження від 16 травня 2011 року „Про затвердження Переліку відомостей, що становлять службову інформацію, і яким надається гриф обмеження доступу „Для службового користування”; [23].

В Луганській обласній державній адміністрації від 5 травня 2011 року діє розпорядження „Про організаційні заходи щодо забезпечення реалізації норм Закону України „Про доступ до публічної інформації”. Розпорядженням голови облдержадміністрації затверджено порядок доступу до публічної інформації, розпорядником якої є Луганська обласна державна адміністрація та її структурні підрозділи, визначені відповідальні структурні підрозділи за оприлюднення певних видів публічної інформації [24].

З метою забезпечення безумовного виконання Указу Президента України від 5 травня 2011 року „Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації” з реалізації конституційного права особи вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію, що знаходиться у володінні обласних державних адміністрацій південного регіону, а саме Запорізької, Херсонської, Одеської, Миколаївської та на виконання вищезазначеної постанови у обласних державних адміністраціях забезпечується оприлюднення інформації на офіційному сайті, а також створена система обліку за запитами.

В Запорізькій обласній державній адміністрації головою адміністрації було видано розпорядження від 29 квітня 2011 року „Про затвердження Порядку опрацювання та розгляду запитів щодо надання публічної інформації в апараті Запорізької облдержадміністрації” [25]. Даним нормативним документом затверджений порядок опрацювання та розгляду запитів щодо надання публічної інформації в апараті Запорізької облдержадміністрації, визначається відділ роботи із зверненнями громадян апарату Запорізької облдержадміністрації з відповідальним структурним підрозділом з питань опрацювання та організації розгляду запитів щодо надання публічної інформації.

Для забезпечення прозорості та відкритості в роботі Одеської обласної державної адміністрації та реалізації прав громадян на доступ до публічної інформації видані наступні документи голови обласної державної адміністрації: розпорядження голови облдержадміністрації від 26 липня 2012 року „Про

затвердження Переліку відомостей, що становлять службову інформацію в обласній державній адміністрації”, розпорядження від 7 травня 2012 року „Про затвердження Інструкції з питань обліку, зберігання і використання документів та інших матеріальних носіїв, які містять відомості, що становлять службову інформацію, в Одеській обласній державній адміністрації”, розпорядження голови облдержадміністрації від 2 липня 2012 року „Про порядок організації та забезпечення доступу до системи обліку публічної інформації в Одеській обласній державній адміністрації”, розпорядження голови облдержадміністрації від 1 липня 2011 року „Про питання виконання Закону України „Про доступ до публічної інформації» в Одеській обласній державній адміністрації” [26].

В Миколаївській обласній державній адміністрації головою адміністрації було запроваджено в дію розпорядження від 6 червня 2011 року „Про забезпечення виконання Закону України „Про доступ до публічної інформації””, від 9 червня 2011 року „Про забезпечення реалізації права на доступ до публічної інформації”, від 17 квітня 2012 року „Про впровадження системи обліку публічної інформації” [27]. Даними розпорядженнями гарантується своєчасне оприлюднення проектів актів, що підлягають обговоренню, а також систематичне і оперативне оприлюднення та оновлення інформації забезпечується оприлюднення в офіційних друкованих виданнях, на офіційних веб-сайтах, інформаційних стендах, в інший прийнятний для громадян спосіб інформації, зазначеної у статті 15 Закону України „Про доступ до публічної інформації”, форм запитів на інформацію.

Діяльність обласних державних адміністрацій північного регіону, а саме Житомирської, Київської, Чернігівської, Сумської регламентується наступними нормативними актами.

В Житомирській обласній державній адміністрації діє розпорядження голови від 20 травня 2010 року „Про затвердження у новій редакції переліку відомостей, які містять конфіденційну інформацію, що є власністю держави”. Даним документом визначається перелік відомостей які містять конфіденційну інформацію, що є власністю держави, користувальні чи розпорядженні місцевих органів виконавчої державної влади, органів місцевого самоврядування, і якій надається гриф обмеження доступу „Для службового користування” [28].

В Київській обласній державній адміністрації головою адміністрації було видано розпорядження від 12 травня 2011 року „Про деякі питання організації в Київській облдержадміністрації роботи щодо доступу до публічної інформації” та розпорядження 10 травня 2011 року „Про утворення відділу забезпечення доступу до публічної інформації Київської обласної державної адміністрації” [29].

Розпорядженням голови Чернігівської ОДА від 11 травня 2011 року „Про доступ до публічної інформації” в обласній державній адміністрації визначено особу, відповідальну за організацію в установленому порядку доступу до публічної інформації, та розроблено „Порядок доступу до публічної інформації, розпорядником якої є Чернігівська обласна державна адміністрація” [30]. Керівникам структурних підрозділів облдержадміністрації та її апарату наказано забезпечити системне і оперативне оприлюднення розпоряджень, доручень, рішень колегій, планів заходів та інших документів облдержадміністрації на офіційному веб-сайті облдержадміністрації.

В Сумській обласній державній адміністрації діє розпорядження від 10 травня 2011 року „Про заходи щодо створення умов для доступу до публічної інформації” [31]. В даному документі визначається відділ документообігу та контролю апарату Сумської обласної державної адміністрації відповідальним за організацію в установленому порядку доступу до публічної інформації, розгляд, опрацювання, облік, систематизацію, аналізування та здійснення контролю за наданням відповідей на інформаційні запити, що надходять до Сумської обласної державної адміністрації.

Отже, актуальність забезпечення дотримання та неухильного виконання норм Закону України „Про доступ до публічної інформації” диктується і внутрішніми потребами укорінення процедур демократії участі та активного залучення інститутів громадянського суспільства до модернізаційних реформ, і зовнішньополітичними зобов'язаннями нашої держави.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Здійснивши аналіз переліку нормативно-правових актів, якими регламентується доступ до публічної інформації на регіональному рівні, слід зазначити, що на веб-сайтах обласних державних адміністрацій представлені розпорядження, що гарантують доступ до публічної інформації та розпорядження щодо затвердження Переліку відомостей, що становлять службову інформацію, і яким надається гриф обмеження доступу „Для службового користування”.

Нормативно-правова база для забезпечення широкого доступу до публічної інформації на регіональному рівні в нашій державі сформована. Можна навіть стверджувати, що фактично органи державної влади працюють з дотримання інформаційного законодавства. Проте, на сьогодні чітко не спостерігається створення механізму реального доступу до публічної інформації та реалізації контролю за його дотриманням.

Подальші дослідження проблем регламентації доступу до публічної інформації в Україні можуть бути спрямовані на більш детальне вивчення нормативно-правового забезпечення доступу до інформації про діяльність органів державної влади на загальнодержавному рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Доступ до публічної інформації: найчастіші запитання та відповіді: найчастіші запитання та відповіді / За заг. ред. В. Андрусіва, Д. Котляра. – К.: Агентство „Україна”. – К., 2012. – С. 61-64.
2. Климовська Н. Розкриваючи потенціал публічної інформації / Н. Климовська // Демократична Україна: громадсько-політична. – К., 2012. – № 24. – С. 6.
3. Корнійчук О. Лабіринти офіційних веб-сайтів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/1215/>. – Заголовок з екрану.
4. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 №4652-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>- Заголовок з екрану.
5. Питання виконання Закону України „Про доступ до публічної інформації” в Секретаріаті Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органах виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 № 583 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/583-2011-%D0%BF>. – Заголовок з екрану.
6. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань доступу до інформації: Постанова Кабінету Міністрів України від 7.09.2011 № 938 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/938-2011> - Заголовок з екрану.
7. Про затвердження граничних норм витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.07.2011 № 740 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/938-2011>. - Заголовок з екрану.
8. Питання системи обліку публічної інформації: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2011 № 1277 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1277-2011>. - Заголовок з екрану.
9. Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2011 № 1330 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1330-2011>. - Заголовок з екрану.
10. Про забезпечення виконання Закону України „Про доступ до публічної інформації”: Розпорядження голови Львівської ОДА від 27.05.2011 № 466 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.loda.gov.ua/>. - Заголовок з екрану.
11. Про виконання Закону України „Про доступ до публічної інформації” в обласній державній адміністрації: Розпорядження голови Івано-Франківської ОДА від 29.06.2011 №447 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.if.gov.ua/>. - Заголовок з екрану.
12. Про першочергові заходи щодо забезпечення доступу до публічної інформації: Розпорядження голови Тернопільської ОДА від 19.05.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oda.tc.gov.ua/>. - Заголовок з екрану.
13. Про заходи щодо забезпечення доступу до публічної інформації в апараті, структурних підрозділах обласної державної адміністрації та районних державних адміністраціях: Розпорядження голови Волинської ОДА від 17.05.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.voladm.gov.ua/>. - Заголовок з екрану.
14. Про забезпечення доступу до публічної інформації в облдержадміністрації: Розпорядження голови Рівненської ОДА від 24.05.2011 №243 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rv.gov.ua/>. - Заголовок з екрану.
15. Про затвердження Переліку відомостей, що становлять службову інформацію: Розпорядження голови Хмельницької ОДА від 26.05.2011 №212 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://adm.km.ua/>. - Заголовок з екрану.
16. Про удосконалення заходів щодо забезпечення доступу до публічної інформації обласної державної адміністрації: Розпорядження голови Чернівецької ОДА від 16.12.2011 №869 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oda.cv.ua/>. - Заголовок з екрану.
17. Про заходи щодо забезпечення доступу до публічної інформації: Розпорядження голови Закарпатської ОДА від 2.06.2011 №303 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.carpathia.gov.ua>. - Заголовок з екрану.
18. Про доступ до публічної інформації: Розпорядження голови Вінницької ОДА від 23.05.2011 р. № 261 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vin.gov.ua/>. - Заголовок з екрану.
19. Про затвердження Порядку доступу до публічної інформації, розпорядником якої є Дніпропетровська обласна державна адміністрація: Розпорядження голови Дніпропетровської ОДА від 23.06.2011 №433. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.adm.dp.ua/>. - Заголовок з екрану.
20. Про виконання Закону України „Про доступ до публічної інформації”: Розпорядження голови Кіровоградської ОДА від 9.06.2011 № 505[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kr-admin.gov.ua/>. - Заголовок з екрану.
21. Порядок подання та складання запитів на інформацію: Розпорядження голови Полтавської ОДА від 23.06.2011 №257 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.adm-pl.gov.ua/>. - Заголовок з екрану.
22. Про забезпечення доступу до публічної інформації в облдержадміністрації: Розпорядження голови Черкаської ОДА від 18.07.2011 №230 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oda.ck.ua/>. - Заголовок з екрану.
23. Про організацію виконання Закону України „Про доступ до публічної інформації”: Розпорядження голови Донецької ОДА від 12.05.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.donoda.gov.ua>. - Заголовок з екрану.
24. Про організаційні заходи щодо забезпечення реалізації норм Закону України „Про доступ до публічної інформації”: Розпорядження голови Луганської ОДА від 05.05.2011 № 502 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.loga.gov.ua/>. - Заголовок з екрану.
25. Про затвердження Порядку опрацювання та розгляду запитів щодо надання публічної інформації в апараті Запорізької облдержадміністрації: Розпорядження голови Запорізької ОДА від 29.04.2011 № 169 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zoda.gov.ua/ua/>. - Заголовок з екрану.
26. Про питання виконання Закону України „Про доступ до публічної інформації” в Одеській обласній державній адміністрації : Розпорядження голови Одеської ОДА від 01.07.2011 №506 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oda.odessa.gov.ua/>. - Заголовок з екрану.

27. Про забезпечення виконання Закону України „Про доступ до публічної інформації”: Розпорядження голови Миколаївської ОДА від 06.06.2011 № 173-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oga.mk.ua/>. - Заголовок з екрану.

28. Про розгляд запитів щодо надання публічної інформації про діяльність обласної державної адміністрації, її структурних підрозділів та органів виконавчої влади регіону на місцях: Розпорядження голови Житомирської ОДА від 24.06.2011 №234 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zhitomir-region.gov.ua/>. - Заголовок з екрану.

29. Про утворення відділу забезпечення доступу до публічної інформації Київської обласної державної адміністрації: Розпорядження голови Київської ОДА від 10.05.2011 №446 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kyiv-obl.gov.ua/>. - Заголовок з екрану.

30. Про доступ до публічної інформації: Розпорядження голови Чернігівської ОДА від 11.05.2011 №161 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cg.gov.ua/>. - Заголовок з екрану.

31. Про заходи щодо створення умов для доступу до публічної інформації: Розпорядження голови Сумської ОДА від 10.05.2011 № 695 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.state-gov.sumy.ua/>. - Заголовок з екрану.

УДК 327 (476+470) : 341.17 (476+470)

Р. М. Крет

СТАНОВЛЕННЯ СОЮЗНОЇ ДЕРЖАВИ БІЛОРУСІ І РОСІЇ: РЕАЛІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ

(Крет Роман Михайлович – кандидат політичних наук, доцент кафедри документальних комунікацій Рівненського державного гуманітарного університету).

У статті проаналізовано проблеми становлення Союзної держави Республіки Білорусь та Росії, охарактеризовано стан двосторонніх відносин даних країн на сучасному етапі.

Ключові слова: Союзна держава Білорусі та Росії, зовнішня політика, геополітичний фактор.

Р. М. Крет. Становлення союзного государства Беларуси и России: реалии и перспективы

В статье проанализированы проблемы становления Союзного государства Республики Беларусь и России, охарактеризовано состояние двусторонних отношений данных стран на современном этапе.

Ключевые слова: Союзное государство Беларуси и России, внешняя политика, геополитический фактор

R. M. Kret. Formation of the union state of Belarus and Russia: realities and prospects

The article analyzes the problem of the formation of the Union State of Belarus and Russia, described the state of bilateral relations of these countries at the present stage.

Key words: Union State of Belarus and Russia, foreign policy, geopolitical factor

Постановка наукової проблеми та її значення. В грудні 2012 року виповнилось тринадцять років з часу підписання визначного документу про створення Союзної держави Білорусі і Росії. Виходячи з того, що будівництво динамічної й інтегрованої в сучасні міжнародні структури білоруської держави неможливе без врахування глобальних та регіональних реалій, президент Республіки Білорусь О. Лукашенко підкреслив, що «Союзна держава – реальне і найбільш перспективне інтеграційне формування на пострадянському просторі. У неї є явні перспективи» [1].

Для зовнішньої політики Білорусі Росія залишається єдиним довіреним партнером і самим надійним союзником, тому створення такого Союзу являється стабільною основою відносин двох країн, особливо в сфері оборони, економіки, культури.

Аналіз останніх досліджень політичних, економічних і соціальних аспектів становлення і розвитку Союзної держави Білорусі і Росії був відображений в працях Шарапо О. В. [2; 3], Снапковського В. Є. [4], Прибітковського Ф. З. [5] та ін. Серед російських дослідників теоретичні і практичні аспекти союзних відносин двох країн розглядали Лапідус В. М. [6], Козлов І. Н. [7], Биков А. Н. [8], Боришполец К. [9].

Мета і завдання дослідження. Розгляд питань про взаємовідносини двох держав – Росії і Білорусі, побудови Союзної держави як головного геополітичного проекту. Завданням статті є дослідження взаємовідносин між двома державами і перспективи побудови Союзної держави в новому форматі.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів. Показовою є зустріч 15 вересня 2012 року в Сочі президентів Росії і Білорусі для обговорення подальшого співробітництва двох країн і реального просування будівництва Союзної держави [10].

Учасники зустрічі підтвердили важливість і необхідність розвитку інтеграційних процесів між Республікою Білорусь і Росією. Це свідчить про те, що офіційно оголошені теми для обговорення неможливо віднести до числа другорядних, тому що вони потребують не тільки обговорення, але і надання нового імпульсу двосторонніх відносин даних країн. Крім того, варто зазначити, що те коло питань, яке обговорювалось в ході зустрічі двох президентів вийшло далеко за межі двосторонніх відносин. І В. Путін, і О. Лукашенко в своїх виступах підкреслили роль і вагоме значення обох країн в загальносвітових інтеграційних процесах, особливо в рамках створеного Митного союзу і Єдиного економічного простору.

Життя підтверджує, що така постановка питання відповідає державним інтересам Білорусі і Росії, сподіванням їх народів, тому що це дає і відчутні політичні переваги, і пряму економічну вигоду.

Але не зважаючи на такий оптимістичний прогноз керівників держав-учасниць Союзної держави варто відзначити, що сучасний стан інтеграційного процесу між двома країнами викликає сумнів в подальшому перспективному розвитку обох країн.